

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/205/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213203960
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4213203960.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: T. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. č. XXX, zastúpený Občianskym združením „Právne služby spotrebiteľom a vlastníkom bytov“, IČO: 42 249 708, so sídlom Škultétyho 3, Košice, proti odporcovi: Rapid life životná poisťovňa, a.s., IČO: 31 690 904 so sídlom Garbiarska 2, Košice, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Timcsák, advokát s.r.o., IČO: 44 430 043, so sídlom Zámocké schody 2/A, Bratislava, za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa: Občianske združenie „Právne služby spotrebiteľom a vlastníkom bytov“ Škultétyho 3, Košice, zastúpené JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou v Košiciach, Škultétyho 3, o zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 8C/65/2013-114 zo dňa 6. mája 2013, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku arbitrážneho súdu Košice zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na návrh, ktorý podal navrhovateľ dňa 27.2.2013 o zrušenie rozhodcovského rozsudku arbitrážneho súdu Košice, na základe ktorého súd prvého stupňa vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za návrh. Navrhovateľ v súdom stanovenej lehote súdny poplatok nezaplatil a nezaplatil ho ani dodatočne tvrdiac, že je v danej veci oslobodený od súdneho poplatku za návrh. Súd prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 1 písm. a/, § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. pre nezaplatenie súdneho poplatku za návrh konanie zastavil.

Uvedené uznesenie napadol odvolaním navrhovateľ. Žiadal, aby odvolací súd „rozsudok“ prvostupňového súdu zrušil vo všetkých jeho výrokoch a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Poukázal na to, že už v žalobnom návrhu špecifikoval, že ide o spor, ktorý má základ v spotrebiteľskej zmluve a že je preto oslobodený od súdnych poplatkov. Poukázal na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. za/ Zákona o súdnych poplatkoch, v zmysle ktorého je oslobodený od súdneho poplatku spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu. Za osobitný predpis, podľa ktorého sa ochrany spotrebiteľ domáha, zákon uvádza napríklad zákon č. 250/2007 Z. z.. V danej veci ide o zákonné oslobodenie a teda súd nevydáva o tom žiadne osobitné rozhodnutie, len v konaní koná bez vyrubovania súdnych poplatkov. Spotrebiteľ je oslobodený vo všetkých konaniach, v ktorých požíva status spotrebiteľa resp. inak povedané, keď druhou stranou sporu je podnikateľ - dodávateľ a spor vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy. Oslobodenie spotrebiteľa sa nevzťahuje len na prípady, kedy je spotrebiteľ v pozícii navrhovateľa, ale týka sa aj prípadov, kedy spotrebiteľ uplatňuje svoje práva v pozícii odporcu napríklad formou odporu proti platobnému rozkazu, odporu proti rozkazu na plnenie, námietok proti exekúcii, žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku atď. Navrhovateľ poukázal na arbitrážny postup súdu, ktorý sťažuje postavenie navrhovateľa a to nielen ako spotrebiteľa a celý proces viazne. Navrhovateľovi bola takýmto postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom.

Odvolačný súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že je potrebné toto rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 2 OSP na ďalšie konanie.

V prejednávanej veci dňa 27.2.2013 podal navrhovateľ na súd návrh o zrušenie rozhodcovského rozsudku arbitrážneho súdu v Košiciach, so sídlom Košice, Alžbetina 41, sp. zn. 2C/2841/2012 z 19.1.2012. V návrhu uviedol, že si odporca návrhom na začatie konania pred rozhodcovským súdom uplatnil údajný nárok na sumu 179,57 Eur titulom osobitnej pohľadávky voči odporcovi (navrhovateľovi v tomto konaní), ktorá zodpovedá nákladom poisťovne vynaloženým na uzavretie poistenia. Navrhovateľ mal za to, že ide o neprímeranosť uvedenej podmienky, podľa ktorej odporca prenáša na navrhovateľa náklady vzniknuté mu v súvislosti s predajom produktu - poisťovnej zmluvy, ktoré administratívne náklady nie sú v záujme spotrebiteľa. Nemožno spravodlivo požadovať po navrhovateľovi, aby uhradil províziu obchodnému zástupcovi, ktorého zamestnával odporca. Taktiež namietal, že v konaní pred rozhodcovským súdom nemal možnosť riadne sa vyjadriť a rozhodca rozhodoval výlučne na základe listinných dôkazov a ničím nepodložených tvrdení navrhovateľa (odporcu v rozhodcovskom konaní). Navrhovateľ mal preto za preukázané, že mu bolo odňaté právo konať pred súdom. Z predloženého rozhodcovského rozsudku arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C/2841/2012 zo dňa 19.1.2012 vyplýva, že T. Z., ako odporcovi v tomto konaní, bolo uložené, aby do 5 dní od doručenia tohto rozhodcovského rozsudku zaplatil navrhovateľovi Rapid life, životnej poisťovni a.s. 179,57 Eur a trovy rozhodcovského konania 276,-Eur. Uplatnená pohľadávka mala vzniknúť z poistenia uzatvoreného dňa 30.7.2008 medzi Rapid life životnou poisťovňou a.s. a T. Z., poisťovnou zmluvou č. 4366400176. Arbitrážny súd Košice mal za preukázané, že v danom spore ide o peňažnú pohľadávku, ktorej dôvodnosť vyplýva z predložených listín a zo skutočností tvrdených žalobcom - Rapid life životná poisťovňa a.s..

Súd prvého stupňa výzvou č. k. 8C/65/2013-82 zo dňa 8.4.2013 vyzval navrhovateľa T. Z. na zaplatenie súdneho poplatku za návrh vo výške 331,50 Eur v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy. Navrhovateľ uvedený súdny poplatok nezaplatil, v dôsledku čoho súd prvého stupňa uznesením dňa 6.5.2013 konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice zastavil, ktoré uznesenie je predmetom preskúmania vrámci tohto odvolacieho konania.

Podľa § 4 ods. 2 písm. z, a) Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch od poplatku sú oslobodení: spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu. 4 aa/.

V odkaze (4aa/) je uvedené ako príklad § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Základnou funkciou a cieľom právnych noriem regulujúcich ochranu spotrebiteľa je ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany v právnych vzťahoch s dodávateľmi tovaru a služieb. Spotrebiteľ sa v týchto vzťahoch ocitá v nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, kde prevláda väčšia skúsenosť predávajúceho, lepšia znalosť práva a lepšia dostupnosť právnych služieb a tiež možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv.

Zaplatenie súdneho poplatku patrí k vecným procesným podmienkam vzhľadom na právne následky jeho nezaplatenia spočívajúceho v zastavení konania. Článok 46 ústavy Slovenskej republiky ako základné ľudské právo zaručuje právo na súdnu a inú právnu ochranu. Vychádzajúc z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. , od poplatku je oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu. Poznámka pod čiarou uvádza len príkladom takýto osobitný predpis a teda má iba informatívny a nie všeobecne záväzný charakter. Uvedené zákonné ustanovenie nemožno vykladať formalisticky, ale je potrebné prihliadať na účel, na ktorý má slúžiť, teda umožniť spotrebiteľovi domôcť sa ochrany svojho práva bez toho, aby bol zaťažený a odrádzaný povinnosťou zaplatiť súdny poplatok.

Podľa odvolacieho súdu navrhovateľ sa domáha ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu, zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, domáha sa ho ako spotrebiteľ a je preto nepochybné, že ide o spotrebiteľský vzťah. Jeho návrh na začatie konania má základ vo vzťahu medzi účastníkmi, ktorý bol spotrebiteľským vzťahom a preto sa na neho vzťahuje zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona o súdnych poplatkoch.

Z hľadiska výkladu citovaného zákonného ustanovenia odvolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ÚS/306/2010 z 8.12.2010, podľa ktorého orgánom verejnej moci a predovšetkým súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení prílišný formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti. Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchýliť, pokiaľ to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť, alebo niektorý z ústavnoprávných princípov. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomíňať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu.

Vzhľadom k vyššie uvedenému odvolací súd zastáva názor, že na daný prípad sa vzťahuje zákonné oslobodenie od platenia súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. z, a/ Zákona č. 71/1992 Zb. a preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.